

**Og Sulat ni Paul dia sog
Poktanudanan ditu' sog
Episus
Og Piuna Talu' pa'ali sog
Sulatni Paul dia sog
Poktanudanan ditu' sog
Episus**

Og sulat ni Paul koni posungu' sog poktanudanan dia ni Isus nog ditu' sog Episus. Migonong si Paul dua' ton sog Episus. Og gugsugan dun ombasta dia sog libru nog Piginang nog Sosugu'onanan ni Isukristu 20:1-21:1.

Og gustalan non koni, dua' bahagi'. Og sobahagi' nog sulat non koni, og gustalan non pa'ali sog kopoksolabuk nog pigotowan nog Mikpongon bianan sog kopomili' non po' ion og Gama', bu bianan sog Bata' non nog si Isukristu og kopongampun non nog dusaanan nilan, bu bianan sog Bolakat nog Mikpongon motuman og pinasad non kitu' nog bololaga'.

Og kodua' bahagi' nog sulat non koni og pongoningoni non dia sog ain og mogbasta dun, nog longkaon nilan og kosolabuk nilan dia ni Kristu bagun mimung nog tantu og kopoksolabuk nilan.

Modakol og pinonggi' ni Paul dun pa'ali sog kopoksolabuk nog pigotowan nog Mikpongon nog bianan sog kosingkot nilan dia ni Kristu. Og pigotowan non, mama' ilan nog salulawas,

nog si Kristu miimung og gulu nilan. Otawaka mama' nog baloy nog si Kristu miimung og batu' kitu' nog mosolag nog piingkudan dun. Otawaka mama' nog glibun nog si Kristu og miimung og duoy non.

Linoliag si Paul sumulat pa'ali sog tulung nog Mikpongon nog bianan dia ni Kristu. Po' og tibuk nog glongas nog Mikpongon dia kotongow ni Kristu, sog glolaman non, sog kopomalas non nog dili glawas non, sog tulung non, sog gampun non nog dusa, bu sog kolonu' nog pikilan bu polomotadon non.

1. Og bokna nog sulat koni, 1:1-2.
2. Si Kristu bu og pigotowan non, 1:3-3:21.
3. Og bogu kotubu' nog dia ni Kristu, 4:1-6:20.
4. Og doksuan nog sulat koni, 6:21-24.

¹ Akon si Paul, og sosugu'on ni Isukristu bianan sog baya' nog Mikpongon. Akon og mikpoit nog sulat koni posungu' dia sog pigotowan nog Mikpongon sog bonua nog Episus, ain og ompagon og kosolabuk nilan dia ni Kristu Isus. ² Og tulung bu kotikna' nog pikilan mongon daniu tidu sog Gama' ta nog Mikpongon bu dia sog Kounutan ta nog si Isukristu.

Og popia bianan sog kosolabuk ta dia ni Kristu

³ Songlitan og Mikpongon nog ion og Gama' bu og piktamuy nog Kounutan ta nog si Isukristu! Po', bianan sog kosolabuk ta dia ni Kristu, pipia non na ita. Po' binogoy non na dianita og glam nog gininisan nog kobo'isan dia sog kinodiwata.

⁴ Po' sog da' pa pongonoy og glangit bu glupa'an,

pinili' non na ita sumolabuk dia ni Kristu bagun ita modulus bu da' na sila'on dianita sog motaan non. ⁵ Po' sabap sog glolaman non kitu' dianita, donsama' non na pimikil nog imungon non ita nog piglogombata'anan non bianan dia ni Isukristu po' ma' nitu' og dumalan sog baya' non bu mosu'at dianon. ⁶ Dadi, miimung og sanglit dia sog Mikpongon kobal nog kosolag nog tulung non dianita nog bianan dia sog bata' non nog kololaman non nog ion non si Isukristu. ⁷ Po', bianan sog kopatoy ni Kristu kitu', migawon ita nog Mikpongon tidu sog baya' nog dusa bu kiompunan non na og dusaanan ta. Po' ma' nitu' kosolag og tulung nog Mikpongon ⁸ nog binunag non dianita. Po' og Mikpongon, bianan sog kotoan non bu sog kolinggas nog kokosunan non, ⁹ piosun non na dianita og pikilan non kitu' nog milimod dia sog gotowanan. Bu linoliag ion dumoksu' nog donsama' pikilan non kitu' bianan dia ni Kristu. ¹⁰ Bila matong na og gondow kitu' nog sinimpan non, tumanon non na og pikilan non kitu' nog poksolobukon non na sog baya' ni Isukristu og glam nog piongon non sog glangit bu sog glupa'an. Bu si Kristu na og Pogbaya' sog glam non.

¹¹ Bu tidu pa sog donsama', og Mikpongon, pinili' non na ita sumolabuk dia ni Kristu po' ma' nitu' dumalan sog tugyu bu glegan non ¹² po' bagun ain mikuna kitu' mogdodama dia ni Kristu nog ma' nami, mimung og sanglit dun dia sog koba'is nog Mikpongon.

¹³ Bu amu si'oy, misunu' amu dosop dia ni

Kristu. Po' midongog niu na og guksugan kitu' nog motud nog ion non ion og Gomba'is kitu' nog Guksugan nog pa'ali sog kogawon non daniu tidu sog baya' nog dusa. Bu dangan midongog niu itu', tinumud amu bu tinumabuk amu dianon. Dadi, inindanan non na amu nog Bolakat non ma' nog pinasad non kitu'. ¹⁴ Po' og Mikpongon, piuna non mogoy dianita og Bolakat non po' kitu' og tanda' nog ngon pusaka' ta dianon. Po' sabap ditu' ngon og dodomaan ta nog ngon gondow non, ain og pigotowan nog Mikpongon owa'on non na tidu sog pigboya'an nog dusa. Dadi, songlitan ta og Mikpongon sabap sog koba'is non.

Og gyakin ni Paul

¹⁵ Dadi, bila ma' nitu' og bayu'bayu' nog popia nog Mikpongon dianita, dangan midongog u pa'ali sog kopongandol niu dia sog Kounutan ta nog si Isus, bu dunut og kolalam niu dia sog glam nog pigotowan nog Mikpongon, ¹⁶ pisolomatan ku amu kobon non biana sog gyakin ku sog Mikpongon. ¹⁷ Bu ngon og pongoningonion ku dia sog Mikpongon nog piktamuy nog Kounutan ta nog si Isukristu, nog ion og Gama' ta nog di' kolobian. Pongoningonion ku dianon nog bogoyon non daniu og sabut bu og kopokpolanta' bagun niu ion kosunan mahatul. ¹⁸ Pongion ku dosop dianon nog podolagon non og dialom piki-lan niu bagun niu da mosabut tokodoy pa'ali sog dodomaan niu dianon sabap sog kopokokunut niu dia sog gonggat non daniu. Ion non ion og pusaka' non kitu' nog landu' koba'is dia sog ain

pigotowan non, ¹⁹ bu bagun niu dosop kosunan og dasig nog Bolakat non nog di' kolobian og miginang dianita, sog ain tinumud kitu' dianon. ²⁰ Po' og dasig nog Bolakat nog Mikpongon koyon dianita, ion non da og kodashig non kitu' nog ginamit non mokpotubu' dia ni Kristu tidu sog patoy bu pingkudoy dia dapit sog glintu non ditu' sog pigdotu'an non sog kinodiwata. ²¹ Po' motas pa tokodoy og baya' ni Kristu sog glam nog duma kodotu'ananan bu sog glam nog ain togo baya' bu sog glam nog ain togo bolakat otawaka tunung. Po' og golal non kitu' motas pa sog glam nog golal dini sog glupa'an otawaka asta sog kinodiwata. ²² Bu og Mikpongon, inuakil non na og glam non dia sog baya' ni Kristu bu inimung non ion nog kounutan sog ain tinumabuk na dianon. Dadi, domikian da ion ma' nog gulu ²³ bu og tibuk nog pigotowan non domikian da ma' nog glawas non. Dadi, og glam non misukup bianan dia ni Kristu. Bu si Kristu misukup bianan dia sog glawas non, nog ion non ion ain tinumabuk kitu' dianon.

2

Og bogu kotubu' bianan sog kosolabuk dia ni Kristu

¹ Dini kitu', og kotubu' niu da' pa kosingkot dia sog Mikpongon sabap sog di' amu mokokunut bu sabap sog dusaanan niu dianon. ² Po' og ginunut niu nog polomotadon, og kinilawan po' mikokunut amu dia sog baya' nog diwataan kitu' dia sog gawang. Ion non ion og diwata kitu' nog mogokbit dia sog ain polongantuanan

kitu' dia sog Mikpongon. ³ Ami si'oy, glam nami koni dini kitu', mama' ami dosop nilan po' og polomotadon nami ma' dosop nog polomotadon nilan. Po' ininang nami ain kisu'atan og glawas nami dun dia sog ginungod. Bu inunut nami dosop bog olo og glegan nog pikilan nog ginungod. Ami si'oy, sabap ditu', mama' ami dosop nilan nog posungu' na polihola'on nog Mikpongon. ⁴⁻⁵ Tibua, minsan ma' nitu' nog og kotubu' ta da' kosingkot dia sog Mikpongon sabap sog kopongantu ta dianon, landu' da kosolag og glolat non bu glolaman non dianita, po' sinunu' non da ita dia sog kopotubu' non dia ni Kristu tidu sog patoy. Po' bianan sog tulung nog Mikpongon, migawon amu tidu sog dusaanan. ⁶ Bu bianan sog kosolabuk ta dia ni Kristu Isus, pitubu' non dosop ita sog kinodiwata bagun ita mokoduma dia ni Kristu Isus mogokbit dia sog pigdotu'an non nog kinodiwata.

⁷ Sa'an ma' nitu' og ininang non po' potomalon non tidu sog numun kitu' asta sog da' kopus non, bog andun doda' kosolag og tulung non nog di' kolobian bianan sog glolatan non dianita nog ain sinumolabuk dia ni Kristu Isus.

⁸ Po' sa'an miimung nog migawon amu sabap sog tulung non bianan sog kopongandol niu dianon. Kona' po' sabap sog dili ginang niu, suga'id non, og bogoy da nog Mikpongon. ⁹ Dadi og gotow, di' non pogbonsagon po' kona' sabap sog dili ginang non. ¹⁰ Po' ita og piongon nog Mikpongon bu bianan sog kosolabuk ta dia ni Kristu Isus, inimung non ita bagun ita moginang nog sinimpan non kitu' dianita donsama' nog

kohinangan nog gomba'is.

Solabuk ita dia ni Kristu

¹¹ Dadi, amu nog ain binata' nog kona' og bansa Hudyu, iningolanan amu nog bansa Hudyu nog amu og gotow nog di' muktuk. Bu ilan dow og gotow nog miktuk. Ma' nitu' si'oy, sagya ilan da tinuk nog batuk nilan gotow. Tibua, pomikil niu og kibona'bona'an niu kitu' dini kitu'. ¹² Po' sog tang kitu', da' amu pa solabuk dun dia ni Kristu. Amu og gotowanan nog ma' nog sagya da doksa'doksa'. Da' amu kosunu' sog pigotowan nog Mikpongon, bu da' amu dosop kosunu' sog pinasad non kitu' dian- ilan. Og kotubu' niu dini sog dunya, da'idun og dodomaan niu dun, bu da' balan niu nog Mikpongon. ¹³ Tibua, minsan si'oy molayu' amu dianon dini kitu', dangan sinumolabuk amu na dia ni Kristu Isus, miimung molani amu na dianon bianan sog kosoliu non dianita sog patoy. ¹⁴ Po' numun koni, si Kristu, ion mingingolot dianita, og bansa Hudyu bu minsan kona' og bansa Hudyu. Po' piksolabuk non na ita, glam ta. Po' og bansa Hudyu bu ain kona' og bansa Hudyu, miglokinongitoy ilan bosia nog boya'an nog miimung mama' nog mibolot ilan. Dadi, bianan sog kopongatas non matoy pingimboguan na og pogbotadon ta, bu inawa' non na og bolot kitu'. ¹⁵ Og ma'ana non, pingawa' ni Kristu og po'atananan bu og botadanan nog bansa Hudyu. Po' og tugyu non nog og bansa Hudyu bu og kona' og bansa Hudyu imungon non nog bogu bansa og sinumolabuk dianon. ¹⁶ Dadi, bianan

sog kopatoy non sog kodus, kilubasan ilan na bu piksolabuk non na og dua' ginis nog binonsaan koni nog boya'an miimung ilan na ma' nog solabuk glawas bu miglokopia ilan na glam nilan dia sog Mikpongon. ¹⁷ Sa'an minangoy si Kristu dini po' mogustal nog Gomba'is nog Guksugan pa'ali sog kopoksolabuk koyon. Inustalan non og glam nog gotow, amu og gotowanan nog kona' Hudyu nog molayu' amu bosia sog Mikpongon, bu og gotow Hudyuanan og gotow nog molani dianon. ¹⁸ Po' glam ta, ami og Hudyuanan bu amu og kona' Hudyu, bianan dia ni Kristu, mansing ita na mokopokpolani dia sog Gama' ta nog ion non og Mikpongon bianan dia sog Bolakat non.

¹⁹ Dadi amu og kona' Hudyu, kona' amu na og gotowanan nog saga da doksa'doksa'. Suga'id non, milakit amu na sog pigotowan nog Mikpongon bu sala kopogilugan amu na dianon. ²⁰ Po' domikian amu da ma' nog baloy nog ginimung nog Mikpongon nog dia piingkud sog gustalan nog sosugu'onanan ni Kristu bu og talu' nog polomolatasanan nog talu' nog Mikpongon. Bu og pagon nog piingkudan nog baloy koyon, ion non na si Kristu. ²¹ Po' bianan dianon og tibuk nog baloy koyon mipagon bu posisaya' kimung nog mosigda nog Poktomuyan nog ginuakil dia sog Pogbaya'. ²² Dadi amu si'oy dion, bianan sog kosolabuk niu dianon, sanan pa nog Mikpongon mogimung dianiu ma' nog baloy nog pigonongan non bianan sog Bolakat non.

3

Og polosuku'an ni Paul dia sog gotowanannog kona' Hudyu

¹ Dadi, akon si Paul, sa'an itu' pogyokinan ku amu minsan si'oy dini u sog kolobusuan koni. Po' mikolobusu u sabap sog kopogustal u daniu nog amu ain kona' Hudyu. ² Midongog niu da bayu' nog og Mikpongon, bianan sog tulung non dianakon, inuakil non dianakon og ginang koni nog mogustal u daniu bagun amu kobo'isan dun. ³ Po' pitampal na nog Mikpongon og pikilan non kitu' nog milimod tidu pa sog donsama'. Bu piosun non na itu' dianakon. Ion non ion og sinulat u na kitu' daniu. ⁴ Dadi, bila pongodi'an niu mahatul og piktalu' u kitu', mukad daniu pa'ali sog sabut u nog pikilan nog Mikpongon nog milimod bosia pa'ali dia ni Kristu. ⁵ Po' kobon nitu', onda' pa potompaloy dia sog gotowanannog og pikilan nog Mikpongon kitu' nog milimod. Tibua numun koni, pitampal na nog Mikpongon bianan dia sog Bolakat non nog dia sog sosugu'onanan non nog midulus bu polomolatasan non. ⁶ Po' og pikilan non kitu' nog milimod bosia, ma' nini. Bianan sog kotabuk nilan nog Gomba'is nog Guksugan, og gotowanannog kona' Hudyu, milakit ilan na sog pusaka' nog bansa Hudyu kitu', bu misakup ilan dosop dia sog glawas ni Kristu nog ion non ion og dakol nog pigotowan non, bu sog pinasad kitu' nog Mikpongon dianilan nog bianan sog kosolabuk nilan dia ni Kristu Isus.

⁷ Dadi, inimung non akon nog sosoligan non mogustal nog Gomba'is nog Guksugan koni bianan sog tulung bu pagas non dianakon. ⁸ Minsan si'oy ombaba' u pa sog glam nog pigotowan nog Mikpongon, binogoy non dianakon og polosuku'an mangoy mogustal nog Gomba'is nog Guksugan dia sog gotowanan nog kona' Hudyu. Sa'an iningolanan nog Gomba'is nog Guksugan po' di' kobotukan og tulung nog Mikpongon dianita bianan dia ni Kristu. ⁹ Bu ompotongow u dosop dia sog glam nog gotowanan bog olo doksuan nog pikilan nog Mikpongon nog milimod kitu' bosia. Po' og Mikpongon, ion og mikpongon nog glam non. Bu linimod non pa og pikilan non tidu pa sog tolipunan ¹⁰ bagun sog numun koni, bianan sog dakol nog pigotowan non, ompotongow non na sog kodotu'ananan, bu sog kodiwotaan, asta sog kounutananan nog kona' sanyaotow bog olo doda' og bayu' nog gininisan nog kotoan non. ¹¹ Po' ma' nitu' og dumalan dia sog tugyu non nog da'idun kopus non nog tinuman non dia sog Kounutan ta nog si Kristu Isus. ¹² Bu sabap sog kosolabuk ta dianon bu bianan sog kopongandol ta dianon, moksibolu' ita na mokpolani dia sog Mikpongon nog da' dua'dua' pikilan ta dun. ¹³ Dadi, og pongonion ku daniu nog na' amu mosusa nog sinsaan ku koni nog sabap sog kopogustal u daniu. Po' og doksuan nog sinsaan ku koni mimung popia daniu.

Og gyakin ni Paul

¹⁴ Dadi, sabap sog ma' nitu' og pikilan nog Gama' ta nog Mikpongon, minglu'ud u tanan mogyakin dun dianon ¹⁵ po' ion og piktiduan nog sosuku ngalananan nog glam nog pigotowan non dia sog kinodiwata otawaka dia sog kilawan. ¹⁶ Og pongoningonion ku dianon nog, bianan sog koba'is non nog di' kolobian, popogonon non tokodoy og dialom pikilan niu bianan sog Bolakat non ¹⁷ bagun da si Kristu mogonong daniu bianan sog kopongandol niu dianon. Bu tubus nitu', mungod daniu og glolaman dia sog pakasi niu, bu og polomotadon niu dia pingkudoy sog glolat ¹⁸ bagun amu mosunu' sog glam nog pigotowan nog Mikpongon, dia sog kosabut nilan bog olo bayu' nog glolaman ni Kristu. Po' og glolaman non koyon ondi' kobotukan, bu onda'idun kopus non, bu onda'idun og di' molakit dun. ¹⁹ Sa'an ma' nitu' og pongonion ku sog Mikpongon po' bagun amu dosop kongonan nog glolaman ni Kristu nog ondi' motokad sobutoy. Po' sa'an ma' nitu', bagun amu da mosukup sog glam nog polomotadon nog Mikpongon.

²⁰ Dadi, songlitan og Mikpongon! Po' bianan sog Bolakat non nog dianita, minang non labi pa sog ain pongonion ta dianon otawaka labi pa sog ain dia sog dialom pikilan ta. ²¹ Og glam nog pigotowan non, songlitan ta og Mikpongon bu si Kristu Isus tidu sog tolipunan asta sog da' kopus non. Amen.

Pa'ali sog kopoksiningkotoy nog ain sinumolabuk dia ni Kristu

¹ Dadi akon, og kikolobusuan ku koni sabap sog kopokokunut u dia sog Pogbaya'. Bu pongonion ku daniu nog og kotubu' niu dini sog dunya modopot niu inangoy og polomotadon kitu' nog glegan nog Mikpongon daniu dangan mionggat non amu sumolabuk dianon. ² Sumboy kobon non ombaba' tokodoy og bolotabat niu, bu pogbinotadoy amu, bu popayat niu og ponutus niu dianilan, bu poginompunoy amu bianan sog glolaman niu. ³ Bu pogopasoy niu og kopoksolabuk niu sabap sog Bolakat nog Mikpongon. Po' piksolabuk non amu bianan sog kopoglogomigus niu. ⁴ Po' og pigotowan ni Kristu pinonggi' sog solabuk glawas. Bu og Bolakat nog Mikpongon solabuk da. Bu solabuk da og dodomaan niu dia sog gonggat nog Mikpongon daniu. ⁵ Bu solabuk da og Kounutan ta. Bu solabuk da og piktonudan ta. Bu solabuk da og bunyag dianita. ⁶ Bu solabuk da og Mikpongon nog ion og Gama' nog glam nog gotow, bu ion dosop Pogbaya' sog glam non. Bu ion dia sog glam non. Bu og poginangon non si'oy, dia non dosop pibian sog glam nog gotow.

⁷ Dadi, pigatulatul ni Kristu sog monala kotow dianita og kotoan. ⁸ Po' ma' nini og sinulat sog Kitab,

“Dangan minangoy ion sog ditas, modakol ginoit non nog mikaum non mangka non bogoyoy sog gotowanan og popia non.”*

---

* **4:8** 4:8 Salmu 68:18

9 Dadi, olo ma gidoy og pogolongon non koyon nog minangoy ion ditu' sog ditas? Og ma'ana non, minonog ion dini poguna sog glupa'an. 10 Dadi, ion og pogolongon koyon nog minonog sog glupa'an koni, ion non dosop ion og miktolabang kitu' asta sog bubunglangit bagun da ion moglop sog gliwag nog glangit bu glupa'an. 11 Ion dili og migbogoy nog popia dia sog pigotowan non. Og duma inimung non nog sosugu'onanan, bu og duma inimung non nog polomolatasan, bu og duma inimung non nog polongustalanan, bu ngon dosop og polongipatanan nog miktamuy dianon, bu ngon dosop og polopanadanan. 12 Sa'an binogayan og pigotowan nog Mikpongon nog ma' nitu' po' bagun ilan mosimpan mokinobangoy bagun da posisaya' kopagon ain og pigotowan non nog 13 boya'an modopot nog glam ta og kopoksolabuk ta kitu' dia sog kopongandol bu sog kosabut ta pa'ali dia ni Kristu, nog ion non og Bata' nog Mikpongon. Po' bila ma' nitu' ita na, mimung posisaya' og kosukup ta ma' da nog kohurup ni Kristu.

14 Dadi bila ma' nitu' ita na, di' ita na mosobu' ma' nog gombata'anan. Po' og tud ta ondi' na mogdua'dua'. Otawaka, di' ita na moit nog gininisan nog pomali bu gustalan. Po' modakol og mokpanad nog sagya glimbung otawaka bigyak bagun moit og gotowanan dun. 15 Suga'id non, bianan sog kopoktalun ta nog ain og motud sabap sog glolaman ta, og glam ta, mimung nog mama' non sog glam non, nog ion non si Kristu. Po' ion pinonggi' sog gulu bu ita sop pinonggi' sog

glawas non. ¹⁶ Dadi sabap dianon, og glawas non miksolabuk. Bu glam nog glangkapanan nog glawas non miksiningkotoy. Dadi og ma'ana non, bila monala kotow dianita, gomiton ta og kotoan kitu' nog binogoy dianita, bianan sog pokilolamoy ta mimung pododungag og pagon ta sog kosolabuk ta dia ni Kristu.

Og bogu kotubu' ta dia ni Kristu

¹⁷ Dadi, sog baya' nog Kounutan ta, tolu'on ku daniu nog na' niu na tokodoy unuton og polomotadon nog gotowanan koyon nog ain di' mokokunut sog Mikpongon, po' og dialom pikilan nilan koyon da' doku' non. ¹⁸ Po' og pikilan nilan koyon dia sog kodoloman. Da' ilan kolakit sog kotubu' kitu' nog miktidu sog Mikpongon po' sabap sog kulang og sabut nilan pa'ali dianon bu sabap sog kopongmungyas nilan. ¹⁹ Dadi, sabap sog kiowa'an ilan nog sipog, inuakil nilan na og glawas nilan moginang nog glam nog gininisan nog di' pia bu mogapas ilan tanan moginang dun.

²⁰ Tibua amu, di' ma' nitu' og bianan dun og sabut niu pa'ali dia ni Kristu. ²¹ Po' midongog niu nododa' pa'ali dianon, bu sabap sog kosolabuk niu dianon, kipunadan amu nog motud nog mitongow ta dia ni Isus. ²² Dadi, awa' niu na og dan pikilan niu kitu' nog pigboya'an nog dusa. Po' sabap sog glegan nog dan pikilan niu kitu' nog molimbung, mioit amu sog polomotadon kitu' nog doku'an non og gla'at. ²³ Suga'id non, sumboy kopongimboguan og dialom pikilan niu. ²⁴ Bu suklioy niu na og dan pikilan niu nog pikilan kitu' nog di' na pogboya'an nog dusa.

Po' kitu' piongon nog Mikpongon daniu nog mondom mimung amu dun mama' non bu dia ion kotongow sog polomotadon niu kitu' nog modulus bu pikilan nog molonu'.

²⁵ Dadi, na' amu mogloput. Suga'id non, mon-ala kotow daniu sumboy moktalu' nog motud dia sog pakasi non po' glam ta miksiningkotoy ita na sog kosolabuk ta dia ni Kristu.

²⁶ Bu moglolingit amu si'oy, sumboy mong-maya' amu da bagun amu ondi' mokodusa. Bu og glolingit niu koyon, na' niu podopotan nog sumindop gondow. ²⁷ Na' amu mogbogoy nog dalan nog boya'an koyuba'an amu ni Kindagow dun.

²⁸ Bu bila ngon og polonakow, sumboy lumota' na monakow bu mogusaha na ion mahatul bagun da omba'is og kopoglokotubu' non. Bu doma, bagun dosop ion mokotabang dia sog ain miskinan.

²⁹ Bu takpil sog ponolu'on niu, na' amu na tokodoy moktalu' nog sosuku og mokolaton nog ponolu'on. Suga'id non, talu' niu ain tibua kopondolo'isogan dun og pakasi niu bila omba'is tolu'on sog tang koyon nog boya'an kolongasan ain mokinongog dun. ³⁰ Po' bila poktolu'on niu og di' kitu' pia, kosokitan og Bolakat nog Mikpongon dun. Po' ion og tanda' nog Mikpongon dianita nog ngon gondow non poluason non glam nog pigotowan non tidu sog baya' nog dusa. ³¹ Dadi, sumboy awa' niu na glam nog kopoktagu'tagu' niu bu og glolingit nog pikilan niu, bu og pokangit niu. Bu sumboy da'idun moginopisoy otawaka monompola'

otawaka mogbolotibot. ³² Suga'id non, kololat amu nog pakasi niu bu poktinobangoy amu. Bu sumboy sop moginompunoy amu ma' da nog kopongampun nog Mikpongon daniu sabap sog kosolabuk niu dia ni Kristu.

5

Og dungag nog pomali ni Paul dianilan

¹ Dadi, inimung amu noma nog Mikpongon nog piglogombata'anan non nog kololaman non, poglogilingoy niu og polomotadon non. ² Bu sumboy og glam nog kohinangan niu biantan sog glolaman nog mama' nog glolaman ni Kristu dianita dangan sinoliuan non ita sog patoy. Bu og kopatoy non kitu' miimung momut ma' nog tinutung pomalas dia sog Mikpongon.

³ Dadi, og pigotowan amu noma nog Mikpongon, sumboy da'idun daniu og moginang nog momabal otawaka moginang nog di' pia, otawaka mabak. Po' di' do'itan og pigotowan nog Mikpongon moginang dun otawaka minsan kintoman dun. ⁴ Bu di' amu dosop do'itan dun bila moglogwad otawaka mondolabak amu moktaluh' otawaka og moglambas. Suga'id non, og poktoluh'on niu sumboy ain gomba'is kitu' dia sog Mikpongon nog ma' nog kopokposolamat niu dianon. ⁵ Po' bagun niu kosunan, ain momabal, otawaka og moginang nog di' pia, otawaka mabak, ondi' ilan mokampu' sog pigdotu'an ni Kristu bu sog Mikpongon. Po' ain og miginang nog mama' nitu', og ma'ana non, pisolag nilan og kohinangan nilan kitu' boya'an miimung nog

kitu' na og poktomuyon nilan. ⁶ Dadi sa'an itu', na' amu tumomba' nog poktolu'on nilan kitu' nog da' doksu' non po' gomonsunoy kobigyakan amu dun. Po' sabap sog kohinangan kitu' nog ma' nitu', sila'on nog Mikpongon ain moginang dun, kobal nog ondi' ilan mokokunut dianon. ⁷ Dadi, na' amu tokodoy moleg mogampu' dianilan.

⁸ Po' dini kitu' dia amu pa sog kodoloman. Tibua numun koni, dia amu na sog kodolagan bianan sog kosolabuk niu dia sog Kounutan ta. Dadi, og piglogombata'anan non na amu, sumboy og polomotadon niu duma'it sog kodolagan. ⁹ Po' tidu sog kodolagan mongon og glam non nog gomba'is, bu ain motud, bu ain modulus. ¹⁰ Dadi, pogapas amu monontong nog ain kosu'atan dun og Kounutan ta. ¹¹ Bu pogolig amu nog polomotadon kitu' nog miktidu sog kodoloman po' kitu' da' doksu' non. Suga'id non, bianan sog kohinangan niu kitu' nog gomba'is, potampal niu nog og kohinangan nog gotowanan kitu' nog ma' nitu', molaton nododa'. ¹² Po' og kohinangan nilan kitu' nog piglingod, kosipogsipog tokodoy minsan sagya si'oy moglabit dun. ¹³ Tibua bianan sog dolag, kosunan na doda' bog olo bayu' non. ¹⁴ Po' glam non mitampal na, dia na sog kodolagan. Po' ngon talu' nog ma' nini, "Pogongman amu na ain miktulugtulug bu pogbuat tidu sog patoy mangka amu kosilowoy ni Kristu."

¹⁵ Dadi, potubudoy niu og polomotadon niu. Po' sumboy og polomotadon niu ain og mokososu'at, kona' nog ain ginang kitu' nog di'

mokososu'at. ¹⁶ Dadi, pogimakat amu moginang nog ain gomba'is po' og tang koni, og kodokolan nog gotowanan mokpoginang ilan na nog ain molaton. ¹⁷ Dadi, na' amu na moginang nog ginang nog kogumowan. Suga'id non, su'at niu na og glegan nog Kounutan ta. ¹⁸ Bu na' amu moginum nog galak nog boya'an molangu amu dun po' doksu'an non mogla'at amu dun. Suga'id non, tugdak niu og Bolakat nog Mikpongon mogokbit daniu. ¹⁹ Bu bila moglumpuk amu, gamit niu nog ponolu'on niu og talu' kitu' sog bobatanan nog sanglit bu og duma bobatanan pa'ali sog kinodiwata. Bu kobon non poglo-liag amu bu bobatoy niu og Pogbaya' dia sog dialom pikilan niu. ²⁰ Bu bianan sog ngalan nog Kounutan ta nog si Isukristu, kobon non posolomatoy niu og Gama' ta nog Mikpongon sog glam non.

Og pomali dia sog kolokianan bu sog kolibunanan

²¹ Sumboy moksionngkanoy amu po' bianan ditu' motongow og gadab niu dia ni Kristu.

²² Bu amu kolibunanan, sumboy sumangkan amu dia sog duoy niu, domikian nog ma' nog kosangkan niu dia sog Kounutan ta. ²³ Po' og glaki og moglokounutan dia sog duoy non domikian da ma' ni Kristu nog ion og Kounutan dia sog tibuk nog pigotowan non. Po' og pinonggi'an dianon, ion og gulu. Bu ilan sop pinonggi' ilan dia sog glawas non. Po' ion da og Polonabang nilan. ²⁴ Dadi, og kolibunanan sumboy sumangkan ilan dia sog duoy

nilan, domikian da ma' nog pigotowan ni Kristu sumangkan ilan dosop dianon.

²⁵ Bu amu si'oy kolokianan, sumboy og glolaman niu dia sog duoy niu domikian da ma' nog glolaman ni Kristu dia sog pigotowan non nog boya'an mingatas ion matoy dun ²⁶ bagun ilan mimung modulus po' og kopokpolonu' non dia sog pigotowan non bianan sog bunyag nog tubig bu sog talu' non, ²⁷ po' bagun motolima' non og tibuk nilan nog da'idun sila'on non dun. Sumilow tanan og kolongas nilan po' midulus na bu da' na sila'on dianilan.

²⁸ Dadi, domikian da nog ma' nitu' dosop og kolokianan, sumboy og glolaman nilan dia sog duoy nilan ma' da nog kolalam nilan sog dili glawas nilan. Po' og glaki nog molalam sog duoy non molalam dosop sog dili glawas non. ²⁹ Po' sima gidoy buan mokangit nog dili glawas non? Da'idun da, suga'id non, pokpokanon non tanan mangka non usiba'oy mahatul domikian da ma' nog gininang ni Kristu dia sog tibuk nog pigotowan non. ³⁰ Po' og polongkapan ita nog glawas non. ³¹ Po' sinulat sog Kitab nog, "Sa'an sumuoy og glaki sog gibaan nog mokogulang non mangka ilan poktu'oy mogonong nog duoy non koyon boya'an nog ilan miimung nog salulawas."* ³² Modalom og sinulat koni nog pilanta' na. Tibua, og pogolongon ku koni, og sungkoli'an non og pa'ali dia ni Kristu bu og dakol nog pigotowan non. ³³ Ma' si'oy nitu', og ma'ana non dosop pa'ali dia sog pomogduoy nog

---

* **5:31** 5:31 Genesis 2:24

sumboy og glaki molalam sog duoy non mama' da nog glolaman non sog dili glawas non. Bu og glibun si'oy sumboy dosop pogodaban non og glaki non.

6

Og mokogulang bu gombata' nilan

¹ Bu amu si'oy og gombata'anan nog sinumolabuk na dia sog Kounutan ta, sumboy inongogan niu dosop og mokogulang niu po' ma' nitu' og molongas niu inangon. ² Po' og mikuna sog glam nog dondagan tidu sog Mikpongon og dondagan kitu' nog ngon pasad dun, ma' nini, "Pogodaboy niu og gina'ama' niu bagun ³ ompayat og gumul niu sog bonua koni bu bagun dosop molongas og kobotangbotangan niu."*

⁴ Bu amu si'oy, mokogulanganan, na' niu pololingiton gombata'anan niu bagun da'idun sakitinawa nilan. Suga'id non, og kopogusiba' niu dianilan pokpaksut niu ilan bu pomolioy niu dosop ilan pa'ali dia sog Kounutan ta.

Og guliponanan bu ain togo gulipon

⁵ Bu amu si'oy guliponanan, sumboy mogbilang amu dosop sog ain gapu' niu dini sog glupa'an bu dunut kopogadab niu dianilan. Sumboy og kopoktantu niu moginang dianilan mama' dosop nog kopogbilang niu dia ni Kristu. ⁶ Po' og kopogbilang niu dianilan kona' tibua sog mo-taan nilan nog bagun nilan amu pogdongya'an. Suga'id non, sumboy og kopoginang niu dun,

---

* 6:3 6:3 Exodus 20:12

mama' nog kopoktantu niu moginang nog glegan nog Mikpongon. Po' amu, gulipon amu dosop ni Kristu. ⁷ Dadi, pogopasoy niu og ginang niu dianilan dunut og gloliag niu. Po' domikian da nog dia amu miginang sog Kounutan ta, da' sog sagyaotow. ⁸ Po' kosunan niu, og Pogbaya' tumumbas dia sog ain og gotow kitu' nog miginang nog gomba'is, og gulipon otawaka kona' gulipon.

⁹ Bu amu si'oy ain og togo gulipon, sumboy og kopogokbit niu sog guliponanan niu, ma' nog kopogokbit nog Kounutan ta dianita. Dadi, na' niu dosop ilan pongondokon po' kosunan niu nog solabuk da og Kounutan niu ditu' sog glangit nog ion di' mogbigya'.

Og taming bu bosu mantu dia ni Kindagow

¹⁰ Dadi sog gimpusan, pokpopagon amu dia sog kosolabuk niu sog Kounutan ta bianan sog kopongandol niu, bu bianan dosop sog pagas nog tunung. ¹¹ Solug niu na og glam nog gimokoyan niu kitu' nog tidu sog Mikpongon nog mimung nog ponaming niu mantu dia ni Kindagow bu sog glam nog koto'uan non luma'at daniu. ¹² Po' og duma ta koni mogbunu' kona' og sagyaotow, suga'id non, og kodotu'ananan, bu og kounutananan nog diwataan, bu ain bolokatan bu sinongonan nog glatdiwataan, bu og glatdiwataan dia sog gawang. ¹³ Dadi, solug niu na og glam nog gimokoyan niu kitu' nog tidu sog Mikpongon po' bagun amu da mokantu tokodoy dianilan sog matong gondow nog molaton nog ion non ion pongulo'aton amu

nilan. Bu bila mikandam amu na sog glam non, mokpondag amu na.

¹⁴ Dadi, antu amu na. Bu gamit niu og gininisan nog gimokoyan niu koyon mantu nog ma' nini. Sumboy og poktolu'on niu ain og motud po' domikian da mama' nog kandit nog sundalu. Sumboy midulus og polomotadon niu po' domikian da mama' nog glapis nog gigdob niu. ¹⁵ Bu sumboy dosop mosimpan amu mogustal nog Gomba'is nog Guksugan pa'ali sog kopoglogomigus nog Mikpongon sog glam nog gotow po' kitu' domikian da ma' nog kopatus niu. ¹⁶ Bu gamit niu dosop kobon non og kopongandol niu sog Mikpongon po' pinonggi' itu' sog taming niu sog glam nog tinutudan nog baba' pana' nog pinana' dianiu nog Soitan bagun ompalong. ¹⁷ Bu tabuk niu og kogawon nog Mikpongon kitu' dianiu tidu sog dusa po' domikian da ma' nog glapis nog gulu niu bagun di' gumuya' og kopongandol niu. Bu gamit niu dosop og talu' nog Mikpongon po' kitu' domikian da ma' nog kalis nog Bolakat nog Mikpongon. ¹⁸ Bu sog glam non koyon, kobon non podunutoy niu nog gyakin bu og kopokitabang niu sog Mikpongon bianan sog Bolakat non dianiu. Sa'an sumboy pongmohilat amu, bu kobon non na' amu mogbungas. Bu pogyokinoy niu dosop og poktanudanan dia ni Isukristu.

¹⁹ Bu pogyokinoy niu dosop akon bagun da bila matong momali u, kobogayan u nog gustalan ku nog tidu sog Mikpongon po' bagun u da ondi' mogalalang mogustal pa'ali sog pikilan nog Mikpongon kitu' nog piglimod dini kitu'. Ion

non ion og Gomba'is nog Guksugan. ²⁰ Po' akon og sosugu'on u nog Mikpongon mogustal dun. Tibua, sabap sog kopogustal u dun, mikolobusu u tanan. Dadi, sa'an pogyokinoy niu pa akon bagun u da ondi' mogalangalang mogustal dun po' ma' nitu' og polosuku'an ku.

Og gluksadan nog sulat non

²¹ Bu bagun niu dosop kosunan bog olo bayu'bayu' u dini, sinugu' u si Tikikus mangoy dion moguksug daniu pa'ali dianakon. Si Tikikus og gilug ta sog tanud nog kololaman ta bu ion og sosoligan ku dia sog ginang koni nog binogoy nog Kounutan ta dianakon. ²² Dadi, sinugu' u ion mangoy dion moguksug daniu po' bagun niu da kosunan bog olo botangbotang nami dini dunut og kopondolo'isogan non amu.

²³ Dadi, og kotikna' nog pikilan, bu og glolaman, bu og kopongandol mongon daniu tidu sog Gama' ta nog Mikpongon bu tidu dosop sog Kounutan ta nog si Isukristu. ²⁴ Bu og tulung dosop mongon dia sog ain og molalam kitu' nog asta sog da' kopus non dia sog Kounutan ta nog si Isukristu.

**Kitab Bogu Pasad talu' nog Mikpongon
Subanon, Western: Kitab Bogu Pasad talu' nog
Mikpongon New Testament**

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Subanon, Western

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 Nov 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

04701be4-22cc-51ef-baf5-706018256e87